

THEODOR JAKUBKA *jiri.jakubka@seznam.cz*

CO JE U NÁS V HRANICÍCH NOVÉHO?

ZPRÁVY Z LET 1894–1895

Theodor Jakubka [1] psal své nastávající Antonii Vinklárkové do Olomouce, svým dopisům dal podobu časopisu, většinu „čísla“ vždy tvořila osobní korespondence, prokládaná nejrůznějšími novinovými žánry, tématicky souvisejícími s jejich milostným vztahem. Poslední stranu čtyř či šestistránkového „měsíčníku“ pak z části či úplně vyplňovala rubrika Drobné zprávy (Drobnosti, Různé, Různé zprávy), v nichž svou nastávající informoval o dění ve městě, ale přidával i zprávy z okruhu svých známých a přibuzných.

Vybrali jsme ty, které se nám zdály nejzajímavější a zároveň nějak souvisely s Hranicemi. Texty jsou přepsány bez jakýchkoli jazykových úprav.

Celkem se dochovalo 8 čísel „časopisu“: č. 2 z června 1894 s názvem *Co je u nás nového?*, č. 3 s názvem *Co je u nás v Hranicích nového?*, od č. 4 měl název znít *Hranický posel*, tak se také objevuje u dochovaných čísel 6–10 a 12 (duben 1895). Číslo 12 bylo inzerováno jako poslední. Po partnerské krizi následovala ještě v září 1895 *Upomínka* a nedatovaná *Poslední upomínka* [2], které svou formou navazují na *Hranického posla*, takže se v nich objevuje také rubrika Různé zprávy.

připravil Jiří Jakubka, vnuk autora

— ZPRÁVY ZA KVĚTEN 1894 (*Co je u nás nového?*, č. 2, červen 1894)

CO VŠE JE ŠPÁS? Ve středu dne 25. dubna stal sluha c.k. okresního hejtmanství p. Ertl se slečnou Widrovou na náměstí a tu kde se vzal tu se vzal *čiperný?* náš p. dr. Kurz a vyřal p. Ertlovi pořadný poliček až mu tvář otekla. Následkem toho podal p. Ertl na věrného potomka Abrahama a praktického lékaře dra Kurce žalobu, na niž odbyvalo se před zdejším soudem v sobotu dne 5. t.m. stání a při němž p. Ertl byl se svou žalobu zamítnut, jelikož *vešpásavný* p. dr. Kurz dal p. Ertlovi *poliček ze špásu*. Soudce p. Czech, špas ten odůvodnil tím, že pry se při tom pán

[1] Theodor Jakubka se narodil v roce 1872 v Hranicích čp. 438 jako syn hranického soukeníka Theodora Jakubky a Aloisie, rozené Šindlarové. Zemřel v roce 1940. Antonie Vinklárková pocházela z Němetic, kde se narodila v roce 1871 kováři Janu Vinklárkovi a jeho ženě Anně, rozené Raddové, původem z Kelče. Zemřela v roce 1955. Svatbu měli 8. července 1897 v Hranicích, Theodor byl v té době obchodníkem a žil v Hranicích čp. 266, Antonie pracovala jako sloužící v Hranicích čp. 14. Celý život pak žili v ulici Na Farářství (dnes Jurikově) čp. 438.

[2] Ta obsahuje jedinou zprávu (Změna v našem klubu), která se však týkala pouze okruhu autorových přátel, takže ji neotiskujeme.

Theodor Jakobka v sokolském kroji, zhruba v době, kdy psal své dopisy, foto J. von Wichera (sbírka Jiřího Jakobky)

T. Jakobka se svou ženou Antonií, asi v roce 1897, foto J. von Wichera (sbírka Jiřího Jakobky)

Kurz smál, což svědkyně slečna Widrová věrná souvěrkyně dra Kurze dosvědčila. Tak vida ode dneška když někdo někoho spoličkuje a bude se při tom smát, nebude trestan proto, že to udělal ze špasu. Inu neni nad ten špás!

KAREL STEJSKAL NALEZEN. Nevím si upamatovat, zdali jsem Vám již o něm psal. No ale at psal nebo nepsal povím Vám to tedy. V pondělí velkonoční dne 26. března t.r. skočil do propasti v Hurce; byl úředníkem severní dráhy z Přerova. Teprve ve čtvrtek dne 3. t.m. dopoledne zpozorovali navštěvovatele „propasti“ na hladině vodní, plovoucí mrtvolu a učinili okamžité oznámení zdejší policii. Po dlouhém namahání byla mrtvola vytažena a dopravená na lesní mytínu, kdež uložena. Zde shledano, že je to skutečně K. Stejskal z Přerova, neboť ve spodní kapse kabátu mimo mnohých psaní měl také předvolací lístek vojenského velitelství pluku č. 54 v Olomouci u kteréhož Stejskal byl založním poručíkem. Jak odhodlán byl k sebevraždě nasvědčovalo k tomu to, že všechny kapsy kabátu i kalhot měl naplněny kamením jehož vaha byla odhadnuta na 20 kilo. Chtěl totiž by ho tam to kamení stahlo, a zabranilo mu by nemohl vyplout na povrch. Ale nepodařilo se mu to kamení bylo ještě málo. Stejskal musel kamení to bůhví odkud nosit jelikož jak víte v okolí propasti ani kamínka není, všechno je již tam vyhazeno, pak tím více musíme se diviti duševnímu stávu v jakém se nalézal. Rozharanost jeho duševní vysvita z dopisu, který odeslal svému příteli před sebevraždou, v němž píše:

[...]é mě opustili, jsem zatracen. Bezjmeně nešťasten; čím? Ha, kdybych to věděl. Vyslovuji Vám svůj dík za Vaši dobrotu! Pozdrav nemám žádný, jsem zatracen; ach Bože, můj mozek, můj

49 mozek; vždy stále a stále věřím, že to může být klam. Ach Bože, ach Bože! 2 zl. Vaše jsou přiloženy. Bohužel nemohu je více potřebovat. Ha, ha, stal jsem se bestii. „Proč já, právě já?“

Jak mrázivý a bolestný to tón šilence. –

Mrtvola jeho 38 dnu ve vodě ležící, byla dopravena do umrlčí komory. V pátek dopoledne přijela matka a bratr, aby odpoledne jej pohrbili. Stejskal byl teprve 22 roku stár.

SEITLU CHLAPEC se měl minuly tyden také utopit u šlachty. Na štěstí ale byl tam přítomny Jos.Vinkler (ten maličky) který jej z vody vytahl.

NAŠE ULÍČKA co tahne na Farastvi se spravuje. Až budete Tonečko u nás budete mít cestu již spravenou. To se nam bude chodit, to se neptejte. Děla se po obou stranách zeď.

PRVNÍ „PLATZMUSIK“ byla u nas ve středu dne 16. t.m. nevím jak často to bude byvat. Ovšem hraje německa kapela „dajcmajstří“.

UMRTI. Ve čtvrtek na boží tělo měl zde pohřeb mladenec Jos. Křenek. Možna že jste ho znala. Byl obuvnikem dělal také u Stejskala. Zemřel pry na zaškrt, a jini zas povídaji že pry umřel skrze svou holku sl. Šejdovou od krchova. Že pry ho trapila že je ona nemocná. Ve středu hral ještě na náměstí (dne 16.) na druhý den ve čtvrtek onemocněl, a za 4 dni byl na desce. Nešťastná láska, tej nemělo byt na světě. Měl krásný pohřeb. Doprovodil ho ke hrobu spolek kat. tovaryšu, a zbor hasičský. Spolek byl s práporem. Měl 12 mladencu mezi nimiž jsem byl i ja. Se hřbitova jsme šli zpět s hudbou až k Besedě, a tam jsme se rozešli.

Zemřela také stará Chytilka ta malička. No byla už stara.

OZNÁMENÍ. Až někdy Tonečko pojedete do Hranic, tak jedte jen do Drahotuš mate to o 15 kr. lacinější než až do Hranic, a moc dal to neni jako od nás ze železnice. Aspoň mate 15 kr. v kapse, a spatky zas 15 tak mate 30 kr. uspořených. Jestli by ste se bala jit sama – tak Vám tam příjdu na proti.

— ZPRÁVY ZA ČERVEN 1894 (Co je u nás v Hranicích nového?, č. 3, červenec 1894)

PODEZŘELA OSOBA. Mladý muž dosti slušného zevnějšku zatčen byl v úterý v lazních Teplických, pro povážlivé počínání jaké pozorovali na něm služebníci p. Langra. Nalezeny byly u něho dva nože, revolver a 94 zl. na penězích. Četník dovedl ho spoutaného do vězení okresního soudu. Dotyčný udával že jest z Val. Meziříčí, konečně však se ukázalo, že jest od Přerova. V okolí Přerova stávaly se nedavno větší loupeže; také u Kelče byl pry nedavno řeznický učeň jedním mužem přepaden a o peníze oloupen. Zatčený má býti s oloupeným confrontován.

POŽÁR. S neděle na ponděli (z 3. na 4.) o půl druhé v noci vypukl v zadní části usedlosti p.Velarta na fifajdech teď se to jmenuje „na kopečku“ oheň, jenž ztravil za kratko celý předeek a z obou stran po jednom stavení tak, že tři čísla i se stajemi přišla shoubnému živlu za oběť. Domácí sbor dobrovolných hasičů, organisovaný sbor vojenského ustavu a sbor dobrovolných hasičů z Drahotuš, rozdělili mezi sebou práci, již velice stěžoval uplný nedostatek vody, která se s potoka Ludíny dovažeti musela, jelikož ze studen dostatek vody dosíci nebylo možno. Nicmeně požar byl zastaven. Škoda ohněm učiněná jest značná. V plamenech zahynul též kuň Velartův, jenž se s hořícího stavení nikterák vyvesti nedal. Druhý kuň utekl a padil do Rakova, odkud pocházel, a byl teprve druhého dne nalezen. Povida se, že shořely Velartovi peníze (90 zl.) které, pry k lepší jistotě uschoval pod hambalky na půdě. Kdy budou naši lide rozumnější?

DR. OT. KOUTSKÝ naš dobrý přítel, opusti za kratko naše Hranice, jelikož bude již sam pro sebe doktorem. Dne 1.června napsal do zdejších novin loučící článek s kterého toto vypisují:

Již dnes vidím jak i na Hranicku a Lipnicku jasna svítá zář do tmy, kterou nás zloba doby a naši nepřátele obemknuli, a jasná tato zář, jsou ty červánky vábné, jež nám ukazují, že ve společné svorné další práci v důvěře a lásce vespolečné, dorazí veškerý lid československý k toužebné metě vítězné.

S tím pocitem a nádejemi nejlepšími opustím město milé mi Hranice a odevzdávaje tyto noviny svému příteli Kallusovi, jak rád bych ještě napsal zlatým perem v srdce veškerého lidu českomoravského na Hranicku i Lipnicku: „Jen razně v před za heslem „Svůj k svému“, ať nesvítá nám jen, ať brzy jasný den, kde Slovan rodem jsi, co Slovan dal tu stůj, vždyť právo při nás jest, a pravo vždy jest vítězem!“ Dr. Ottakar Koutský.

BANKROTÝ udělali zdejší kupec K. Šidlo, a obchodnice se střížným zbožím M. Šromova. O Šromce se povídá, že pry toho je za 14 tisíc. O Šidlu nevím.

VODA na Bečvě vystoupila dne 17. v neděli tak velice, že zaplavila celou louku, až chodníky pod kaštanama, tak že bylo možno jen na varní [1] cestě přejíti. Chudáci co tam právě na te louce sušili seno utrpěli mnoho škody a s nimi mnoho jiných, kteří mají při vodě polnost.

DO AMERIKY. Nedavno utekli dva zdejší chlapci Mašlaňu a Šromu navedeni jsouc jakýmisi cestujícím z domu. Doma povídali, že pry jdou trochu na vylet do okolí, a zatím se pustili do Ameriky. Chudak Mašlaň běhal jak u vytržení. Nevím jak se to dozvěděl, že jich dosahl v Bremen v Německu. Telegrafovali tam pro ně.

ZMĚNA MAJETKU. Tiskařna Ferd. Kunze se tyto dny prodala. Koupil ji jeden pražan za 15 tisíc zl.

POUŤ U KOSTELIČKA nebyla. Farář se bal že pry bude přšet, ačkoliv hned z rána sluničko svítílo. Inu jako farář. Lidi velice brblali proti němu. Ani odpoledne nebyla letanie. Chudáci cukraři!

STÁNÍ. V uterý měl Ertl staní v Jičině skrze toho žida Kurca skr [z] tu facku ale prohrál. Musel pry platit Kurcovi cestu i soudní utraty.

NOVOTA. Naša slavná obec vymyslila zase nový nástroj na spuštění do hrobu. Nebudou teď spuštěť lidé nybrž mašinou. Skoušku již tam dělali. Spuštěli pry tam jakéhosí trhana ve špitálské truhle.

— ZPRÁVY ZA ZÁŘÍ 1894 (Hranický posel, List pro zábavu a poučení, č. 6, říjen 1894)

NA OBRÁNU [2] Člověk kdyby sebe lepší jednal, přec celému člověčenstvu nikdy neuhovi. Toho důkazu jest mnoho, a nejjasnější jesr ten, který sem sam na sobě teď zkusil. Dostala se totiž o mně k tobě do Olomouce *dobře zastavena mně obviňující* zpráva, že prý sem při vyletu se bavil se třema slečnama; ano Tonečko to ja sam příznávám že sem na spatečným průvodě z Teplice šel se *dvěma* holkama, a sice byli to Ryparkova M. co s ni chodí Wojčikevič, a Vinklerova stolařova, ale že bych se byl s tou nebo onou bavil, to mi *žádný dokazat nemůže!* Ja pouze dělal svoji povinnost, kterou sme měli my hanáci v krojích, a sokolí nařízenou, a tu sem vykonati musel. Jiti totiž po boku devčat s lampiony a bengalskými tyčemi. Tak jsme také došli až k hotelu Popovému do horní ul. Tam se průvod rozešel a my členi „sokola“ jakož i děvčata v národních krojích sme měli jít do vnitř hotelu, což také všichni bez výminky učinily. šel sem tedy také. To co jsi slyšela

[1] vozní (?)

[2] V čísle 6 rubrika Drobnosti chybí, otiskujeme však tento text, který ukazuje, jak vypadala většina „časopisu“, a zároveň obsahuje zajímavé hranické realie.

51 že jsem šel potom do horní ul. *k jakési sprostěj muzice, jest zlomyslná na cti utrhačná lež*, kterou ja myslím také za pravdu považovat nebudeš, a chceš-li, a mužeš-li něco podobného věřit, věř si, ja ti to na dlaň vyložit nemohu, *ja jsem ale v tom všem uplně nevinnen!!*

— ZPRÁVY ZA ŘÍJEN 1894 (Hranický posel, List pro poučení a zábavu, č. 7, listopad 1894)

DIVADLO. Dnem 1. listopádu zahajila u nás společnost operní, operetní a činoherní pod ředitelstvím p. Fr. Trnky svou činnost obvyklým v den ten „Mlynář a jeho dítě“. Ja sem na tom kusu nebyl, ale byl sem v sobotu na opeře „Prodaná nevěsta“. Byli jsme všichni. Ja, Rudolf, Fanča, Loisek, i Tonek. Je to skutečně krásný kus. Přal bych ti to vidět, mohla by sis vzít příklad z věrnosti té nevěsty. Dnes v neděli se hraje kus „Zvony Cornevilské“. Teď již musím skončit nemám již místa v brzku ti budu psat opět; možna že ještě v neděli, co mi tu nevlezlo!

— ZPRÁVY ZA LISTOPAD 1894 (Hranický posel, List pro poučení a zábavu, č. 8, prosinec 1894)

DIVADLO Fr. Trnky právě v pátek opustilo naše město. neradí loučili jsme se s milou tou zabavnou společností. Tak čtrnact dní, byl sezvan venkov na znamenitý kus „Prodaná nevěsta“. Byla to skutečně navštěvá jaka snad ještě ani v sále nebyla. Sal byl tak přeplněn že ani všechny pojat nemohl. I mezi dveřmi na zadní chodbu vedoucí stáli lidé; byla to opravdu hra znamenita, kterou bych ti přal vidět. S toho kusu bys měla také poznat co jest *práva láska*. Byly tam účastní občani z Hustopeč, Ustí, Opatovic, Velké, Zbrašova, Rakoveho, Hrabuvky a t.d. Ve čtvrtek pak pořadan byl na rozloučenou v sale přátelský večírek, kteremuž hojně obecenstva přítomno bylo. Ja sem ale nebyl.

KRADEŽE: Minuly týden vloupaly se zloději našim sousedům Velartom do dvora, a ukradli jím jedno prase a osm kuřat, které právě dne před tím koupily.

Několik dní později byl u Ertlu u krchova jakysi podivný zloděj. Ukradl tam 8 zl. pak chlapcovi beranicu, a tištuch ze stola a dceři šaty. Ostatní věci zůstaly nepohnuty.

Pravě minulou sobotu pak prohnal jakesi nezname hostě Čech co je na Bočkově chalupě u krchova.

Z DRAHOTUŠ. Nedavno dozveděl jsem se nasledující zajímavou historku.

Jisti dosti zamožní rodiči v Drahotuších umluvili se, že dají svého hocha na učení do Prahy k jednomu uzenaři neb řezníkovi to již pravě nevím ale to vim že takovému jakemusí od masa. Poslali tam tedy chlapce a dali mu 10 zl. do kapsy na vedlejší utratu, a připoměli mu, aby až na místo přijede hned jím odepsal. Po odchodu poslali za nim plny kufr šatstva a rozličného pradla. Čekali tedy dopis od svého synačka, ale dopis nechodil, ale přišel místo dopisu kufr který za ním poslali. Rodiči byli velice překvapení a nevěděli co v to vězi. Za nedlouho pak dostali od mistra zprávu, že pry již tam hoch je. (Před tím se ale napřed telegramně ptali zdali tam je čili ne.) Hoch tam tedy byl, ale co bys řekla kde byl?

Byl po odchodě z domova v Olomouci, kde všechny peníze co měl projedl, a pak když již nic neměl pustil se pešky do Prahy. To je rozum co?

— ZPRÁVY ZA PROSINEC 1894 (Hranický posel, List pro poučení a zábavu, č. 9, leden 1895)

NEŠTĚSTI NA DRAZE. Když v neděli dne 9. prosince přijel rychlík o 6. hod. raní do Kraková, spozoroval kondukteř, že schází ve spácím kupé pasažer jenž konal cestu z Vidně do Varšavy. Ihned telegrafovano na všechny stanice, a vysledek toho byl, že našli zřízenci železniční

53 o 9. hod. dopoledne mezi Polomí a Suchdolem ztraceného, an leží nedaleko koleji v křovi bez vědomí s přejetými od těla oddělenými nohama. Ubožaka odvezli ihned v beznadějném stavu do všeobecné nemocnice v Hranicích kdež 11. t.m. podlehl svému poranění. Jmenuje se Alexandr šl. Barszezevský. Před samou smrtí zdědil hlídači nemocných, že hodlal v sebevražedném úmyslu skončiti život pod koly železničními, a to z nešťastné lásky k jedné videnské dívce, čemuž se matka jeho zprotivila a sňatek nedovolila.

Z MANŽELSKÉHO RAJE: V pátek dne 7. t.m. večer přišel J. Losert (bytem u koruny) v podnapilém stavu domu, kdež přišel do křížku se svou ženou, při čemž zavravoral, a upadl na železna kamna, která vyvrátil, ačkoliv byla celá rozžhavená tak že se bylo obavati že nabytek se chytne. Na pokřik dostavili se domácí lidé a oheň udusili.

DIVADLO. Naše malá společnost, která hrávala u nás na faraství, pořádá v neděli dne 6. ledna divadelní představení ve dvoráně záloženské. Dálo nám to již Tonečko práce a namáhání to si ani nevíš představit. Proto zvu Tě také bys nás v ten den navštívila a se také mezi námi trochu pobavila. Po divadle hodláme pořadati „věneček“. Kdybys přišla to bysme se spolu vytančili, bylo by tam aspoň volněji než sme měli v Hrabuvce.

V KOSTELE zbudovana jest na zimní období dřevěná podlaha. Jest to o mnoho pohodlnější než stat na těch studených a mokřých kamenech.

VODOVOD A ŠKOLA budou zde v létě zřízeny. Hranice se zdvihají!!! ale na dluhy!

— ZPRÁVY ZA LEDEN 1895 (Hranický posel, List pro poučení a zábavu, č. 10, únor 1895)

MASOPUST. [...] Já jsem dosud nebyl na žádném plesu, byli tu již 3. pouze druhou neděli měli jsme ve spolku takovou domácí zábavu. měli jsme tam asi 6 muzikentu kteří nám hráli a my seděli za stolem jako při svatbě. Byli tam také přítomné děvčata.

DIVADLO, které jsme my „sloni“ v neděli dne 6. t.m. dělali, podařilo se nám k úplné naší spokojenosti. Knihovně jsme z toho darovali 11 zl.

— ZPRÁVY ZA BŘEZEN 1895 (Hranický posel, List pro poučení a zábavu, č. 12, duben 1895)

LESNICKÁ ŠKOLA. Letošního roku ma se stavět zde lesnická škola, která dosud je v Sovinci. Obec koupila k tomu účelu rolu na faraství vedle Velartové chalupy. Nevim zdali se to uskuteční, nebo ne.

SOCHA CISAŘE FRAN. JOSEFA I. ma byt postavená na školním náměstí, kde dosud stojí kašna. Ty zahrádky co jsou při faře, mají přijít pryč jesli to farář dovoli, a postavena tam ma byt takova kašna jak je u zámku: Kolem sochy ma byt vysazený park. Hranice se zdvihají pravda? Ovšem ale hlavně na dluhy!

DIVADLO. Společnost Fr.Trnky zavítala k nám na cestě z Mor. Ostravy do Přerova, na šest pohostinských her. Ve čtvrtek davaná opera „Faust a Marketa“. V pátek dávan „Majitel hutí“. V sobotu davana operetta „Ubohý Johnatan“, na tom kusu sem byl. V neděli dávana operetta „Žebravý student“ také sem byl. V pondělí pak davana fraška „Lumpacivagabundus“ aneb „ludracký trojlistek“. Byl to skutečně velmi veselý kus. Obecenstvo ani ze smichu nevychazelo. Poslední šesté představení bylo opera „Troubadour“, v níž vystoupila pohostinský zde usazena Marie Mirovská, která dříve u té společnosti byla první zpěvačkou.

Společnost odcestovala ve středu do Přerova ku delšímu pobytu a zavítala k nám opět na sobotu a neděli dne 30. a 31. Davala se v sobotu operetta „Kozáčka“, a v neděli truchlohra „Vlast“.

ODVOD. V pátek dne 5. a v sobotu a v pondělí bude u nás odvod. Ja, Tonek, Rudolf půjdem v pátek, Loisek s Josefem Kurfürstovým pujdou v pondělí. Josef Kunovských také pujde s námi v pátek. Přeje pry si aby ho odvedli: Kdyby pry ne, tak pry půjde sam pryč z domu. Stěžoval si Rudolfovi co pry ma za živobyť. Už pry kolikrat z jidlem udeřil jaké pry bylo! Co pry je lepšího, to sní Rejzká, a to ostatní pak necha jemu. Jak celý odvod vypadne budu ti psat. Ja o sebe se nebojím; již sem jim uklouzl dvakrát uklouznu jím také teď. A pak budu svobodným nebudu mít již pak strach, že budu rušen vojančinu, budu pak žit jen Tobě.

ZRUŠENÍ TUNELU. Ředitelství severní dráhy se rozhodlo, že zruší tunel na tráti mezi Lipníkem a Hranicemi. Tunel vyžaduje neustále velikého nakladu, a přes to hrozi pořád sřícením, tak že ohrožuje bezpečnost jízdy. Vlaky budou jezditi nyní pouze po náhradní tráti vedle tunelu.

SRÁŽKA VLÁKU. Ze středy na čtvrtek dne 6. a 7. března v noci, kdy řádila děsná vychřice uvázl nakladní vlak na tráti mezi Hranicemi a Lipníkem v závěji. Do tohoto zavátého vlaku vrazil druhý, proti němu přijíždějící vlak nákladní, následkem čehož rozbito bylo několik nákladních vozů. Jinak neštěstí se nestálo žádné.

VRAŽDA DITĚTE. Dne 16. března t.r. porodila vdova Anna Vachálková z Hluzova, která v knížecích vápenkách zaměstnána byla, na cestě k Hluzovu živé děvčátko, které v lese „Oboře“ za kosteličkem zahrabala. Spoludělníci krkavčí matky pozorovali u ní nápadnou změnu. Po bedlivém patrání věc udána četnictvu, a druhého dne Vachalkova, která zapírala, dodána do všeobecné nemocnice, kde bylo zjištěno že porodila. Četnictvo pak mrtvolu děcka našlo a případ soudu oznámen.

SPOLEK KAT. TOVARYŠŮ pořádal na den sv. Josefa ve svých místnostech přátelskou zábavu ktera se dobře vydařila. V neděli pak platil p. Piskoř z kopca jako Jozífek spolku z bečice piva, aby to na jeho zdraví vypili.

— ZPRÁVY ZA SRPEN 1895 (Upomínka na Tebou zavrženého Theodora, září 1895)

VELKÁ NÁRODNÍ SLÁVNOST VE PROSPĚCH LIPENSKÉ ČESKÉ REÁLKY V HRANICÍCH. Nebude ti to snad také neznámo, že konala se u nás v neděli dne 25. srpna slavnost národní. Bys ale dostala větší pojem o ní, chci se zde o ní několika slovy zmínit. Byla to slavnost, kterou pořádaly všechny zdejší české spolky za spolupůsobení celého okresu hranického. Byly zde zastoupeny tato obce: Lipník, Přerov, Drahotuše, Vélka, Olšovec, Zbrašov, Opatovice, Rakov, Jindřichov, Špičky, Černotín, Ústí, Skalička, Hluzov, Slavič a Kelč. Vypíšu ti zde cely ten průvod, který pozůstával s tisíců a tisíců obecenstva.

V čele jel jízdní Sokol. Za ním banderia ze Slaviče, Milotic, Velké, a Hranic. Pak následovala hudba Šnaubeltova nato sokol přerovský, lipnický a hranický. Pak nasledoval vůz sokolský. Byl to krásně vyzdobený platon. Vzadu postaven baldachyn pod nimž seděla bohyně „Čechie“. Před ní stal Sokol se skloněným práporem. V předu poprsí Tyršovo a kolem skupina Sokolů. Nad baldachynem vznášel se ptak Sokol s rozpjatými křídly. Byl to uchvatný pohled jenž vlevati musil každému nadšení do žil. Pak následovaly děti v národních krojích. Jak to těm malým broučkům slušelo! Roztomilé! Maminky ze špaliru zdvihali svoje dítky, aby jim ty pyšné v průvodu ukázaly. Pak jel vozík květinami ozdobený z celým hejnem malých roztomilých capartičků. Nato nasledovali hasiči z Hranic, Olšovce, Zbrašova, Hluzova, Opatovic, Černotína a Skaličky. Pak šel spolek kat. tovaryšu a dospěla mládež v krojích národních. A nyní přišla perla celého průvodu vedle

55 vozu soukenického – byl to vůz květinový. Byl to taktéž ozdobený platon jen v jiné úpravě. Byl proměněn v haj květinovy, v němž v zadu seděla bohyně květu Flora. Roztomilý to zjev! Uprostřed vysoko, vznášela se pálma nádherná a kolem ní seděli čtyři růže, vzdušné ale převábivé zjevy dívčí. Ano velice uchvatný byl pohled na ten květinový vůz p. Burešem květinami vyzdobený, s těmi pěti pohadkovými divčími zjevy. Nato šla beseda „Jurik“, potom společenstva. –

Pak následoval vůz soukenický. Druha to perla průvodu. Vůz ten byl tážen dvěma páry koní. Celková úprava jeho, byla opravdu umělecká. Uprostřed na vyvýšeném místě seděla pod umělým, z barvených suken shotoveným baldachynem předoucí dívka. Dole seděla skupina soukeníku jakož i všech řemeslníků kterých k vypravě suken potřeba jest. Každý s nějakým odznakem svého řemesla. Před vozem tím jel na koni p. Volf. Představoval sluhu soukeníku. Byl oblečen v zvláštní kostým a nesl ceduli s napisem „Společenstvo soukeníku“. –

A teď přijde díl, kdež jsem i ja měl tu čest účinkovat. Jest to vůz historický. Vůz ten tážen byl též dvěma páry koní. Výzdoba vozu nádherná! Pod baldachýnem v pozadí seděl Karel IV. otec vlastí. Jemu u nohou šest pážat, kteří byli odení ve velice krásné kostymy. Byli to hoši škole odrostlí, mezi nimiž i Josef Humplíku. Krále Karla IV. jsem představoval ja. Uveříš to? Kdybys mě byvala viděla, zajisté bys byla měla nade mnou radost. Tonek S. a Loisek B. a jeden tiskař byli moji poboční rytíři. Ja sem byl oděn v samém sametě a hedvabi. Kalhoty jsem měl z červeného sametu se zlatýma portama. Rovněž střevíce jsem měl červené pouze vrch byl zelený. Vrchní část těla měl sem oděn[u] v takový jakysi kralovský kabat, jaktěživ jsem jej neviděl kol rukavu, krku a celého kraje na spodku byl ozdobený kralovskou kuží bílou z černýma skvrnama. Prsa pak sem měl vykladené samým zlatem a kamením a perlama. A ten plášť! To byla krása! Pozůstával z damašku, hedbavím podšity. Sponka u krku zlatem jen zařila. Dlouhy byl asi 4 metry. Kolem něho, tak jak kolem kabatu našita byla ozdobná kuže kralovská. Rovněž pas na meč asi na dlaň široký byl ze zlata drahokamím vykládany. Měl sem mět také korunu na hlavě a žezlo, ale to mě bylo zakázáno c.k.okresním komisařem Rothem. Před mým trůnem seděli 4 dvorní dámy. Byli to slečny Kurfürstová, Maděrová a Čečetková. Budeš žárlit co? Kolem mého vozu šlo šest halapartníku. Vpředu před konima šel jeden rytíř, po boku na každé straně zase po jednom rytíři. Měl bych ti o tom ještě mnoho co psat, ale pro nedostatek místa musím to zkratit. Po mem vozu nasledovaly z předku již uvedené obce. Konec tvořili vozy soukromé, pak svatba rakovská a obzinky z Velké. Velmi vkusnou ozdobu stkvěly se vozy pana cis. rady Neffa, který nás poctil svou návštěvu až z Prahy a pak paní Pitrmanové a Šromotové. Kočary ty, zvlášť dva poslední byli od kol až po vrch ovenčeny.

STAVBA LESNICKÉ ŠKOLY brze nastané. Kamení je již mnoho naveženého. Ma byt do zimy ještě pod střechu.

U ČERVENÉHO KŘÍŽE. Při vyzdivání studánky u červeného kříže (říká se také „u struhovně“) odkud nový vodovod veden býti má, prohloubená příkopa vodní asi na metr hloubky, při čemž přišlo se na kamené základy a trámy z rozsahlé budovy, jež tam druhdy stála a síce na nynějším potučku a na obecní louce. Pamětníku, kteří by pamatovali takové budovy, pry v Hranicích více není.

NÁRODNÍ SLAVNOST v Lípniku bude se odbyvat příští neděli dne 15. Bude to podobná slavnost naší. Odtud půjdou tam všecký české spolky. Větším dílem že i ja budu nucen co „starší tovaryš“ s katol. spolkem tam jít. Na druhou neděli pak jedu do Opavy. Nechčeš-li mne skutečně vidět tak můžeš v některou s těch neděl přijít; chtěla-li bys ale se mnou mluvit tak přijet v neděli dne 29. t.m. Bude tu věneček na rozloučenou s našima rekrutama. Bude myslím v Besedě.